

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De natura Eucharistiæ. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

est. Quinto obstat, quod eo die, quo Christus mortuus fuit, Ioseph mercator est Sydonem, & mulieres parauerunt aromata ad sepeliendum, & Iudaei criminaliter processerunt contra Christum. Quae omnia non videntur in die festo licuisse, iuxta illud Levit. 23. Dies requietionis est, omne opus non facietis in eo. Sed respondeo solo die sabathi omnia opera serullia prohibita esse, secus aliis diebus festiuis, siquidem in illis preparari cibi poterant. Adde opera pietatis serullia non esse. Quod vero Iudaei die festo criminaliter contra Christum processerint, ideo fuit, quia odio excitati putabant sibi licere eius mortem procurare, ideo non dicebant, non in die festo, quia nobis non licet, sed ne tumultus fiat in populo. Coniungitur ergo Christum Dominum in die festo pridie ante Sabathum passum esse, sed Christum Sacramentum Eucharistiae instituit pridie ante mortem. Ergo institutum fuit 14. ad vesperam. Nam dies 14. festiuis, & solemnibus non erat, tamen si vespera illius sollemnis esset, quia ab ea vespera solemnitas Paschalis numerabatur.

5. Deinde dubitari poterat, an post lotionem pedum discipulorum vel ante, an praesente Iuda, vel illo absente, an facta cena usuali, vel ante illam hoc sacramentum institutum sit? Quae in re omittis variis opinionibus, quas refert Suar. t. 3. in 3. p. 9. 73. disp. 41. sect. 2. 3. & 4. Henriq. lib. 8. de Eucharistia. cap. 2. Affirmandum est Christum Dominum Eucharistiam instituisse post cenam legalem, ut colligitur ex Trident. 22. cap. 1. dicente: Celebratio veteri Paschate nouum instituit. Item ex illo hymno Ecclesiae.

Post agnum typicum
Expletis epulis
Corpus Dominicum
Datum discipulis.

Imo & institutum fuit post lotionem pedum discipulorum, ut constat ex praedictis Euangelistis, ubi lotionem facta recubuit cum discipulis suis, & cenantibus illis accepit panem, & gratias agens fregit, & dixit. Accipite, & manducate: hoc est corpus meum. Similiter, & calicem. Merito ergo post lotionem institutum esse hoc sacramentum, ut eo facto significaretur ad sumendam Eucharistiam summam munditiam, & puritatem praecedere debere, sicuti notauit D. Thom. Euthym. & Lyra, Matth. 26. Bernard. serm. de cena Domini. Damascen. lib. 8. c. 14. & alij relati a Suar. & Henriq. supra. Praeterea institutum est inter cenandum cum discipulis suis cena usuali, vel, ut alijs placet, ante illam. Finita legali, & pedum lotionem. Vtrum autem praesente Iuda, vel illo absente? Probabilis est praesente Iuda factam fuisse institutionem. Tum quia Luc. 22. postquam dixit accepisse Christum panem, illumque consecrasset, dedisseque discipulis suis, subdidit: Verumtamen manus tradentis me mecum est in mensa. Quasi diceret, estis meum corpus, & sanguinem vobis trado, non tamen ignoro in mensa esse traditorem. Tum etiam quia Iudas consecratus fuit Sacerdos, & Episcopus iuxta illud Act. 1. Et Episcopatum eius accipiat alter. Quod sacramentum Christus Dominus instituit post Eucharistiae institutionem illis verbis. Hoc facite in meam commemorationem. Neque obstat esse peccatorem, & eius peccatum Christum cognouisse, quia erat peccatum occultum, & ad summum Ioanni, & Petro manifestatum. Etenim Ioanni interroganti quis esset proditor, respondit Christus. Cui ego incinctum panem porrexero, & Iudae tradidit. Oculatus autem peccator a communione publica non debet excludi.

PUNCTVM II.

De natura Eucharistiae.

1. Desinitur Eucharistia.
2. Est sacramentum a Christo institutum.
3. Constat ex speciebus panis, & vini, & corpore, & sanguine Christi.
4. Proponitur obiectio, & soluitur.
5. Verba consecrationis non sunt forma intrinseca huius Sacramenti.
6. Est omnium sacramentorum perfectissimum.
7. Non sunt plura, sed unum, integrum, & perfectum Sacramentum.
8. Proponitur obiectio, & soluitur.
9. Examinatur, an plures species panis, & vini disticta plura numero sacramenta constituant? Negant plures.
10. Pr. habilius est oppositum.
11. Fit satis fundamentis n. 9. allatis.

1. Desinitur Eucharistia, ut sit sacramentum corporis, & sanguinis Christi sub speciebus panis, & vini ad spirituales animarum refectionem institutum.

2. Ex qua definitione constat Eucharistiam Sacramentum esse a Christo institutum, ut desinitur ab Innocent. I. III. cap. primum de summa Trinitate. & fide Catholica. & cum Marthe

de celebrat. missar. & ab Eug. IV. in decreto fidei, quod est post vltimam sessionem concilij Florent. §. quinto Ecclesiasticorum, & a Trident. sess. 7. can. 1. & specialiter sess. 11. Ferè per totam. Etenim corpus Christi Domini, eiusque sanguis sub speciebus panis, & vini contenta hominem spiritualiter nutriunt, & reficiunt, iuxta illud Ioann. 6. Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus, qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo. Sunt ergo verum Sacramentum ex definitione sacramenti, quae est esse signum sensibile gratiae sanctificantis. Nam esto Corpus, & sanguis Christi Domini in hoc sacramento existentia sentiri non possunt. At quatenus sub speciebus existunt, sentiuntur, sicuti contritio in potestate in anima residens, esto per se sensibilis non sit, at quatenus confessionem informat, sensibilis redditur.

3. Secundo constat ad illius intrinsecam constitutionem tum species panis, & vini, tum Corpus, & sanguinem Christi pertinere. Species quatenus Corpus, & sanguinem Christi continent: Corpus, & sanguinem Christi, ut sub speciebus panis continentur, quia sub hac ratione sumentem reficiunt. Neque enim sola species, neque Corpus Christi, nisi sub speciebus contentum animae cibus sunt. Neque item species a Christo separata adorari possunt adoratione laetiae, cum tamen hoc Sacramentum sic necessarium sit adorandum, ut definiuit Trident. sess. 13. cap. 5. Neque Christus seclusus speciebus est nobis signum sensibile. Denique transubstantiatione (quae est conuersio vnius substantiae in aliam substantiam sub eisdem accidentibus) hoc venerabile sacramentum, teste Trident. sess. 13. cap. 3. conficitur. At si destructa substantia panis, & vini loco illius Corpus, & sanguis Christi non succederet, transubstantiatio non esset. Ergo hoc Sacramentum essentialiter constat speciebus panis, & vini Corpus, & sanguinem Christi continentibus. Et ita sustinet S. Thom. q. 73. art. 1. & in 4. dist. 8. q. 1. art. 1. Suar. disp. 42. sect. 3. Regid. de Coninch. q. 73. art. 1. dub. vnic. n. 20. Valqu. disp. 167. c. 3. & 5. Paul. Laymann. lib. 5. sum. tract. 4. c. 1. concl. 2. Bonac. disp. 4. de Sacram. pun. 1. à n. 1. & alij variis Patrum, & conciliorum testimoniis doctrinam exornantes.

4. Quod si obicitur textum, in e. hoc est. de consecrat. dist. 2. qui solis speciebus sacramenti rationem videtur concedere. Inquit enim textus, Sacrificium Ecclesiae duobus modis conficitur, duobus constare, visibili elementorum specie, & sanguine, & sacramento, & re sacramenti, id est Corpore Christi. Distinguit ergo Corpus Christi a sacramento, & forte ob hanc causam plures Patres affirmant Corpus, & sanguinem Christi esse in hoc sacramento, denotant ergo esse a sacramento distincta? Facile respondere possumus ibi accipi sacramentum pro nudo signo visibili, quod certe solis speciebus competit, qualiter a Trident. sess. 13. cap. 3. Sacramentum usurparat, Christum vero Dominum esse rem, quae sub illo signo continetur. Adde Christum Dominum dici posse esse rem sacramenti, id est, quae Sacramentum perficit, & constituit, & in ipso existit tanquam pars in toto, sicuti anima dicitur esse res hominis, & in homine existere. Quod si virgeas, difficile est in hoc sacramento assignare tria illa, quae communiter a doctoribus cum Mag. in 4. dist. 8. & Hugone de sancto Victore t. 1. lib. 2. de Sacram. pun. 8. c. 7. & Innocent. in cap. eum Marthe de celebrat. missar. distinguuntur, scilicet res tantum, sacramentum tantum, res & sacramentum simul, cum namque species significant Corpus Christi ibi contentum, neque è contra Corpus Christi significet species. Dicendum est tria illa absque difficultate in hoc sacramento inueniri. Primo inuenitur res tantum, id est gratia sanctificans, quae significatur per sacramentum, non tamen significat. Secundo reperitur Sacramentum tantum scilicet species, quae licet ex se Corpus Christi ibi adesse non significant, significant tamen illud ex habitudine, quam habent ad verba consecrationis super ipsas prolata. Tertio reperitur res, & sacramentum simul, quod est Corpus Christi sub speciebus contentum, quippe & significatur per species, & significat animae nutritionem.

5. Hinc fit verba consecrationis non esse formam, seu pattem intrinsecam huius sacramenti, sed formam extrinsecam, & causam illius efficientem, ipsamque consecrationem actionem esse, quae ipsum sacramentum conficitur, quia verba, & consecratio transeunt, Sacramentum vero perseverat. Sic tradunt relati Doctores. Neque obest Florentinum dicens omnia sacramenta tribus perfici, rebus, ut materia, verbis ut forma, & ministro. Perficitur namque hoc sacramentum ex substantia panis, & vini in corpus, & sanguinem Christi conuersis, & ex forma consecrationis, & ex ministro. At ex his intrinsecè non componitur, siquidem deficiente pane, & vino, & transactis verbis consecrationis integrum, & perfectum sacramentum perseverat. Secundo fit sumpcionem specierum sacramentum non esse, sed sacramenti applicationem. Non enim sumpcio sanctificat, sed applicat cibum sanctificantem. Regid. de Coninch. dicto dub. vnic. concl. 7. Bonac. disp. 4. q. 1. p. 1. n. 6. Valquez disp. 167. cap. 3. n. 26. Paul. Laymann. lib. 5. sum. tract. 4. cap. 1. assert. 3.

6. Tertiò ex prædicta definitione constat Eucharistiam esse sacramentum omnium sanctissimum, & perfectissimum. Tum quia continet realiter Christum Dominum, qui in aliis sacramentis non continetur. Tum quia abundantiori gratia suscipientem reficit, ob idque Trid. *sess. 7. can. 3.* anathemate damnat eos, qui dixerint sacramenta inter se paria esse, vt nulla ratione aliud sit alio dignius. Et *sess. 13. cap. 3.* eam excellentiam in hoc Sacramento præ cæteris agnoscit, quod alia sacramenta solum vim habent sanctificandi fideles, cum actu sumuntur. At in Eucharistia ipse sanctitatis author ante vsum est, ideoque in *cap. 7.* probat huic Sacramento tantum adorationem lactiæ deberi.

7. Quartò constat corpus & sanguinem Christi sub speciebus panis, & vini vnum, & integrum & perfectum sacramentum, & non plura constitui. Sic D. Thom. quem cæteri scholastici sequuntur, *1. part. q. 73. art. 2. ibi. Ægid. Suar. disp. 39. sect. 3. Valq. disp. 168. cap. 1. Paul. Laymann lib. 5. sum. tract. 4. cap. 1. assert. 4. Bonac. disp. 4. de Sacram. quæst. 1. pun. 4.* Ob idque Pius V. in *catechismo* dixit Eucharistiam non plura, sed vnum tantum sacramentum Ecclesiæ autoritate docti consensurum colligiturque ex Trident. *sess. 7. can. 1.* definitum esse tantum septem sacramenta, nec plura, nec pauciora. At si Corpus Christi contentum sub speciebus panis perfectè, & adæquatè esset distinctum sacramentum à Sacramento sanguinis sub speciebus vini contenti, non leuiter, sed octo sacramenta essent. Vnde autem hæc vnitas sumatur, cum signa sint physice omnino distincta? Alij affirmant desumendam esse ex re contenta, ex eo inquam quod in vtraque specie idem Christus continetur, Alij ex effectu gratiæ, quem vtraque species causat, qui vnus, & idem est. Alij ex vnitate Ecclesiæ hoc Sacramento significata. Etenim per ipsum, vt notat August. *tract. 26. in Ioann. & explicuit Trident. sess. 13. cap. 1.* fideles inter se, & cum Christo capite artissimò fidei, spei, & charitatis vinculo vniuntur. Alij quia vtraque specie idem pignus gloriæ celestis conceditur. Sed præ omnibus apertius hanc vnitatem explicuit D. Thom. *q. 73. art. 2.* illam desumens non tam ex re significata, quam ex significatione. Etenim cum sacramentum in genere signi formaliter constituatur, necessario Eucharistia vt vnum sacramentum sit, & non plura, vnicum signum completum, & perfectum esse debet, & non plura. Quod autem sic se habeat, probari potest ex eo quod Christus Dominus necessario sub specie panis, & vini consecrandus videtur, vt perfectè, & expressè suum sacrificium crucientem significaret. Ergo ad hanc significationem quælibet ex his speciebus vt pars concurrat. Deinde, & præcipue, quia hoc sacramentum institutum est ad significandam gratiam sanctificantem animam non, vt cunque, sed per modum conuiuij, & cuiusdam spiritualis refectiois. At ad conuiuium, refectio nemque perfectam non tantum cibus, sed potus adesse debet. Ergo ad hanc significationem completam non tantum Christus sub speciebus panis, sed etiam sub speciebus vini adesse debet. Est igitur vnum sacramentum.

8. Neque obstat vocari Eucharistiam ab Ecclesia sacramenta, cum dicit. Purificent nos quesumus domine sacramenta, quæ sumimus. Quo modo loquendi vritur textus, in *cap. Sacramenta altaris de consecrat. dist. 1. c. in Sacramentis cap. compertimus, & alia dist. 2.* At si Christus sub speciebus panis, & vini vnum tantum sacramentum constitueret, suscipiens vtramque speciem, non plura sacramenta, sed vnum tantum suscepisset, sicuti suscipiens baptismum, ordinem, Confirmationem, non plura sacramenta baptismi, ordinis, & Confirmationis suscipere dicitur. Itemque suscipiens vnam tantum speciem non sacramentum, sed partem sacramenti suscipiet. Non inquam obstat, quia sæpe parti conceditur denominatio totius, quando per se, & separatim consideratur, vt bene explicat Suar. *disp. 1. de Eucharist. sect. 2.* in partibus homogeneis, & in quantitatibus discretis. Vna enim propositio oratio est, licet possit esse pars alterius longioris, & perfectioris orationis, & vna pars domus, si sufficiens sit ad vnum, & finem domus seuincta ab aliis domus dici potest, licet cum aliis coniuncta domum perfectiorem componere possit. Ita sacramentum Eucharistiæ in vna specie, v. g. panis confectum, si per se consideretur, sacramentum verè, & propriè dici potest, quia est signum sensibile gratiæ sanctificantis, sed quia non est completum signum, sed partiale, eo quod gratiam sanctificantem completè per modum conuiuij non significat, quam significationem ex institutione habet, defectu significationis non est completum sacramentum, tamen completum sit quoad rem contentam, scilicet Christum, & quoad rem significatam, scilicet gratiam. Vnde cum Ecclesia appellat vtramque speciem sacramenta, de sacramentis partialibus intelligi debet, non de sacramentis totalibus, quia ratio est qui plures ordines susciperet, plura sacramenta dici posset suscepisse. Quod vero in aliis sacramentis non dicantur illorum partes sacramenta partialia, ideo est, quia per se sumptæ non sint signum practicum gratiæ, sicuti in qualibet specie Eucharistiæ reperitur.

9. An autem vnum numero sit sacramentum, quod in plu-

ribus speciebus panis, & vini consecratis existit, an plura, non est constans sententia. Plures affirmant esse vnum numero sacramentum, si plures species panis, & vini simul ab eodem sacerdote consecrentur. Secus si diuerso tempore, vel à diuersis. Sic indicat Sotus in *4. dist. 8. quæst. vnic. art. 2. in tertia ratione.* Moueri possunt, quia eo casu est vnicum sacrificium, ergo & vnicum sacramentum. Ratio enim sacrificij à sacramenti constitutione non separatur. Alij censent plures species panis, & vini vnum sacramentum esse, si vnica sumptione sumantur. Sic tradit Bonac. *disp. 4. de Sacram. quæst. 1. pun. 4. num. 5. Ægid. de Coninch. quæst. 73. art. 4.* fauet Suar. *disp. 39. de Eucharistia sect. 4. circa finem.* Dicuntur primò, quia stante vna sumptione vnicum est conuiuium, ergo vnicum est sacramentum, quod per modum conuiuij animam reficientis institutum est. Secundo si sibi adessent plura sacramenta numero distincta, sumens plures species panis, & vini, plura sacramenta reciperet, & consequenter reciperet gratiam cuiuslibet Sacramento correspondentem, ac proinde abundantior, quam si vnica tantum specie panis, & vini reficeretur. Hoc autem est absurdum, ergo dicendum est vnicum esse sacramentum, si plures species panis, & vini vnica sumptione sumantur. Tertiò vnitas huius sacramenti (inquit Ægid.) non tam ex significatione, quam ex virtute causandi spirituales animæ refectio nem desumenda est. At hæc vnitas vnica est, quantumvis species multiplicentur, siquidem Christus, à quo hæc vnitas prouenit vnus est in omnibus speciebus, & fortè ob hanc causam Paul. I. Corinth. 10. dixit omnes nos vnum corpus esse, qui de eodem pane participamus. Quartò si verbum diuinum pluribus humanitaribus vniretur, non plures homines, sed vnus tantum resularet, quia ratio suppositi, quæ hominem præcipue constituit, vnica est. At Christus Dominus est, qui præcipue constituit Eucharistiæ sacramentum, species vero minus principaliter. Ergo quauis species multiplicentur, non obinde sacramentum multiplicandum est, cum Christus Dominus, qui sub ipsis continetur, multiplicationem non recipiat, sed vnitatem seruet.

10. Nihilominus verissimum censeo plures species panis & vini consecratas plura sacramenta numero distincta esse, tamen vnica actione consecratæ fuerint, & vnica sumptione consumptæ. Sic Valq. late probans *quæst. 73. art. 2. disp. 168. c. 2. num. 13.* Ratio est, quia quælibet species panis, & vini consecrata vt seuincta ab alia specie panis, & vini est sacramentum Eucharistiæ adoratione lactiæ adorandum, & refectio nis spiritualis significatiuum, & causatiuum. Ergo est distinctum sacramentum, siquidem in hac significatione, & causatione adorationeque passiva à nulla alia specie panis, & vini consecrata dependet. Neque his obest, quod plures illæ species panis, & vini vnica actione fuerint consecratæ, & vnica sumptione consumptæ, quia consecratio, & consumptio extrinseca sunt huic Sacramento, neque illad componunt. Etenim consecratio sacramentum conficit, consumptio consumit. Ergo ex vnitate consecrationis, vel consumptionis vnitas sacramenti intrinseca desumi non potest.

11. Hinc facile est fundamentis aliarum opinionum satisfacere. Ad primæ opinionis fundamentum concedo vnica consecratione vnicum sacrificium confici, at non vnicum sacramentum numero, sed plura si plures sint species consecratæ, quia ex diuerso capite vnitas sacrificij, & sacramenti desumitur. Vnitas sacrificij desumitur vel ex re oblata, vel ex oblatione, seu consecratione vt potè ratione formalis. Si ergo ex re oblata desumatur, vnica numero est, tamen à pluribus sacerdotibus, vel ab eodem pluries offeratur, quia est idem Christus. Quo sensu dixit Ambros. relatus in *cap. in Christo de consecrat. dist. 2.* eandem esse hostiam, quam Christus Dominus obtulit Patri, & quam omnes sacerdotes offerunt. Si vero ex oblatione vnitas numerica sacrificij colligenda sit, constat toties sacrificia multiplicari, quoties oblationes, seu consecrationes multiplicatæ fuerint. At vnitas sacramenti ex significatione practica gratiæ sanctificantis desumi debet, siquidem sacramentum in ratione signi practici formaliter constituitur. Cum ergo plures species numero distinctæ Christum continentes sint plura signa practica gratiæ sanctificantis, efficitur sanè plena sacramenta numero distincta esse. Ad secundæ opinionis fundamentum primum admitto esse vnicum numero conuiuium, si plures species consecratæ vnica sumptione sumantur, nego tamen non sumi plura numero sacramenta distincta, quia ratio sacramenti conuiuium actuale præcedit, & consequenter ex conuiuij, seu sumptione neque vnitas, neque multiplicitas desumi potest. Neque inde fit sumèntè plura illa sacramenta abundantior gratiam recepturam, quæ si vnicè numero sacramentum reciperet, quia in communicatione gratiæ pendet sacramentum Eucharistiæ à sumptione. Cum ergo vnica numero sumptio est vnica gratia, omnibus illis sacramentis communicatur, & per hæc patet ad secundum. Ad tertium dico vnitatem Eucharistiæ ex significatione practica causandi gratiam desumi debere. Hæc autem significatio multiplex est pro multiplici-

tate specierum consecratarum, tamen Christi virtus vnica numero in se fit. Est enim in se vnica, sed in ratione signi practici multiplex, quia multiplici signo applicata est. Neque huic doctrinae aduerfatur Paulus affirmans omnes nos de eodem pane manducare, quia non loquitur de vnitate numerica sacramenti, sed specifica, vel intelligendus est de Christo sub speciebus panis contento. Ad quartum admissio gratis verbum diuinum pluribus humanitatibus vnicum vnicum numero hominem constituere, nego Christum Dominum pluribus speciebus contentum vnicum numero constituere Sacramentum: quia Christus Dominus non ratione sui praecise Sacramentum constituit, sed quatenus mediis speciebus est signum sensibile operatum gratiae sanctificantis. At multiplicatis speciebus necessario Christus quatenus est signum sensibile gratiae sanctificantis operatum multiplicatur. Ergo multiplicatur sacramentum.

PUNCTUM III.

De necessitate Eucharistiae ad salutem.

1. Est necessaria necessitate praecipi.
2. Plures censent tam adultis, quam paruulis necessariam esse Eucharistiam necessitate medij.
3. Contrarium verius est.
4. Proponitur obiectio ex Trident. Et sit illis satis.
5. Satisfit fundam. n. 2. adductio.

1. Certum est Eucharistiam necessariam esse necessitate praecipi non solum Ecclesiastici, sed diuini, de quo postea. Controuersia praesens est, an sit necessaria necessitate medij, seu finis. Illud namque necessarium est necessitate medij, quod per se, & positum medium est ad salutem animae comparandum, quodque dicitur necessarium necessitate finis, quia sine eo finis vitae aeternae obtineri non potest. At necessitatem necessitate praecipi praecise non est medium positum ad salutem obtinendam, sed est medium negatiuum, quia negat, & impedit, ne salus absente violatione praecipi amittatur.

2. Non desunt Doctores qui sentiant Eucharistiam, vel votum illius necessarium esse tum adultis, tum paruulis necessitate medij. Sic docent Henricus. *lib. 8. de Sacram. cap. 3. num. 2. & 3. Didac. Nunez quest. 73. art. 4. difficult. 2. concl. 2. & quest. 79. art. 3. ad 2. Pirigian. dist. 9. quest. 3. art. 2. consentit Caiet. dicta quest. 73. art. 4. §. aduerte hic, Dominic. Sorus in 4. dist. 8. quest. vnica art. 3. quatenus affirmant votum Eucharistiae sufficere ad salutem, ipsum tamen necessarium esse indicat D. Thom. dicta quest. 73. art. 4. inquit enim: Perceptio baptismi est necessaria ad inchoandam spiritualem vitam; perceptio autem Eucharistiae est necessaria ad consummandam ipsam non ad hoc quod simpliciter habeatur, sed sufficit eam habere in voto, sicut & finis habetur in desiderio, & intentione. Mouentur primo, quia proprius effectus Eucharistiae est vitam spiritualem sumeantibus concedere, iuxta illud Ioann. 6. Ego sum panis vitae, qui manducat hunc panem viuet in aeternum, imo concedere vitam, sicut Pater Christo concessit. Inquit enim Christus; Sicut misit me viuens pater, & ego viuo propter Patrem, & qui manducat me viuet propter me. At Pater necessitate Filio vitam concessit, ita vt alia via vitam obtinere non poterit. Ergo vt nos viuamus propter Christum necessarium est, vt manducemus, neque alia via poterimus vitam obtinere. Et forte, ob hanc causam dixit, Nisi manducaueritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis, quo loquendi modo vnus est Christus ad significandam baptismi necessitatem. Ioann. 3. cum dixit: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto non potest introire in regnum Dei. Ergo Eucharistia aequae est ad vitam necessaria, sicut baptismus. Secundo plures Patres negant aliquem saluari posse, & immortalitatem consequi, qui particeps non fuerit Corporis, & Sanguinis Christi. Sic August. *lib. 1. contra duas Epistolas Pelagian. cap. 22. & alibi. Cyrill. Alexand. lib. 10. in Ioann. cap. 13. Greg. Nyssen. in orat. de Eucharist. At plures tum paruuli, tum adulti saluantur, & immortalitatem obtinent, quin re ipsa particeps fuerint Sacramenti corporis, & sanguinis Christi. Ergo saltem per votum illius particeps esse debent. Quod si iniquitas qualiter paruuli votum Eucharistiae habere possint, cum propria voluntate careant; Respondent praedicti doctores non habere votum formale, & explicitum, sed implicitum, & virtuale in baptismo susceptum. Ob cuius causam concedit Deus infanti perseverantiam in gratia morte praematura antequam malicia mutet intellectum eius.**

3. Ceterum omnino tenendum est neque paruulis, neque adultis Eucharistiam, aut illius votum (si proprie sumatur) esse necessarium necessitate medij ad vitam aeternam consequendam. Sic Valen. *rom. 4. dist. 6. quest. 1. pen. 5. Aegid. de Co-minch. quest. 73. art. 3. dist. vnica conclus. 1. & seqq. Vajq. dist. 169. cap. 3. Bonac. dist. 4. de Sacram. quest. 1. pun. 3. Paul. Layan. *lib. 5. sum. tract. 4. cap. 5. quest. 1. Et quidem paruulis non esse Eucharistiam in re susceptam necessariam docuit Trident. sess. 21. can. 1. iis verbis: Si quis dixerit paruulis antequam ad annos, discretionis peruenierit necessariam esse Eucharistiae communionem, anathema sit. Quod vero illius votum non fuerit illis necessarium, imo nec possibile inde probatur, quia ipsi carent rationis vlt, qui ad votum, seu voluntatem propriam necessarius est. Quod si dicas inde solum probari votum explicitum Eucharistiae non esse illis necessarium, non tamen probari votum implicitum contentum in baptismo illis necessarium non esse? Obstat quia baptismus non est votum Eucharistiae, potius quam cuiuslibet praecipi diuini, & Ecclesiastici. Vnde enim constat in baptismo specialiter votum Eucharistiae contineri, aut aliud propositum praeter obligationem seruandi diuinam, & Ecclesiasticam legem. Adde baptismum ex se sufficientem esse ad remittendum paruulis originale peccatum, & consequenter ad gratiam conferendam. Quod vero in ea gratia suscepta paruulus moriatur, neque voto Eucharistiae, quod fictitium est, tribui debet, sed specialis Dei prouidentiae, ob quam praematura mors paruulis antequam peccatis conquirentur succedit.**

Quod vero adultis neque Eucharistia, neque votum illius necessarium sit necessitate medij inde proba, quia neque est necessarium medium ad gratiam obtinendam, neque ad perseverandum in illa. Ergo nullatenus est medium necessarium. Et in primis ad gratiam obtinendam non esse necessarium Eucharistiam, vel votum illius colligitur manifeste ex eo quod, pro peccatis ante baptismum solus baptismus sufficit ad illorum remissionem, & gratiae consecutionem, pro peccatis vero post baptismum sola penitentia. Nequit ergo Eucharistia, vel votum illius esse necessarium ad gratiam. Et confirmo, adultus media attritione Sacramentum penitentiae suscipiens gratiam consequitur nullo voto elicto Eucharistiae distincto ab eo propositum, quod in attritione vel contritione imbibitur seruandi omnia mandata. Qualiter ergo Eucharistia, aut votum illius esse potest necessarium? Item Eucharistia instituta est ad augendam gratiam, perficiendamque vnitatem, quam medio baptismo, seu penitentia cum Christo consequimur. Cap. firmiter. de summa Trinit. cap. cum Martho de celebrat. missarum, supponit ergo nos esse gratos, & Christo per charitatem vnitos. Item est instituta in spiritualem cibum, quo alantur, & confortentur viuentes in vita illius qui dixit. Qui manducat me, ipse viuet propter me. Sicut docuit Trident. sess. 13. c. 2. Non ergo tribuit vitam, sed illam supponit. Ergo Eucharistia, aut votum illius non est medium ad salutem animae necessarium, si enim votum Eucharistiae ad salutem esset medium necessarium, ipsa Eucharistia instituta esset non ad perficiendam vitam, sed ad illam primo concedendam. Sicut cernitur in voto baptismi, & penitentiae, quorum votum saltem necessarium est quia ad vitam concedendam sunt illa sacramenta per se instituta. At Eucharistia per se non est instituta ad gratiam, & vitam spiritualem communicandam, sed ad illam perficiendam. Ergo votum Eucharistiae esse non potest medium necessarium ad gratiam. Item votum Eucharistiae loco Eucharistiae suscipitur subrogatur, sed Eucharistia suscepta non est medium vitae concedenda, sed perficienda, quia ex se ad remittenda peccata instituta non fuit, ergo a fortiori nec votum Eucharistiae erit medium necessarium ad vitam. Quod autem Eucharistia, vel votum illius non sit necessarium medium ad perseverandum in gratia probatur manifeste, quia recepto cum debita dispositione baptismo, vel poenitentia, potes in amentiam perpetuam incidere, vel statim decedere. Ergo illa decessio in gratia finali non Eucharistiae, quae recepta non fuit, neque voto illius quod factum non est, tribui debet, sed diuinae prouidentiae sic res disponit. Quo enim fundamento quis dicere poterit illam perseverantiam finalem ad contritionem quatenus est votum Eucharistiae suscipiendae, si viueres, prouenire? Eadem enim ratione dicere posset prouenire illam perseverantiam ex contritione, quatenus est votum exequendi quodlibet praecipi quouis & Ecclesiastici. Et videtur amplius casu quo moriturus suscipisset Eucharistiam, & illa suscepta peccates, mortaliter, obligatus quidem esses conficere, non tamen iterum Eucharistiam suscipere, quinimo posses nolle suscipere, quod stare non posset, si Eucharistia, vel votum illius esset necessarium ad finalem perseverantiam, siquidem eo casu neque Eucharistia suscipitur, cum possit, nec votum illius haberetur.

4. Sed obicitur ex Trident. sess. 13. cap. 2. Eucharistia est cibus, quo alimur, & confortamur, ac cibus corporalis ad conferendam vitam corporalem necessarius est, ergo Eucharistia necessaria erit ad vitam corporalem conferendam. Item est anidorum, quo liberamur a culpis quotidianis, & a mortalibus peccatis. At perseverantiam consistit in praeservatione a mortalibus peccatis, ergo Eucharistiae tribuenda est

hac